

Jaarverslag 2015

Vastgesteld door de ALV op 20 april 2016

Statutaire naam Landelijke vereniging Mentorschap Netwerk Nederland
gevestigd te Utrecht
KvK nr.: 51690357

Utrecht, april 2016
Mentorschap Nederland
Postbus 13180
3507 LD Utrecht
www.mentorschap.nl
info@mentorschap.nl

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2015 van Mentorschap Nederland (MN), de Landelijke Vereniging van Regionale Stichtingen Mentorschap (RSM).

Samen met de leden zetten wij ons er voor in dat goed mentorschap overal in Nederland beschikbaar en bereikbaar is.

Iedereen, die zorg nodig heeft en regie over haar/zijn leven tekort komt, moet een goede vertegenwoordiging kunnen krijgen. Dat is onze missie.

2015 was een bijzonder jaar.

Eind 2014 werd duidelijk dat de bijdrage van Veiligheid en Justitie, waar in de begroting 2015 van werd uitgegaan, er niet kwam. Dit betekende dat gestart moest worden met een aangepaste planning en formatie. Het betekende ook uiterste onzekerheid over de continuïteit van het landelijke bureau in de verdere toekomst.

Met een petitie van mentoren en door de inzet en steun van de regionale besturen en landelijke organisaties in de zorg, werd dit continuïteitsprobleem uitgebreid onder de aandacht gebracht van het ministerie van VWS en de Tweede Kamer. Dit leidde tot de toezegging dat het ministerie van VWS de functies van het landelijke bureau structureel blijft steunen. Daarbij werd enige overbruggingssubsidie toegekend voor 2015. Hierdoor, tezamen met veel belangeloze vrijwillige inzet van velen rondom ons, konden de meest nodige activiteiten toch verricht worden.

In dit verslag leest u welke activiteiten dit zijn geweest en met welke resultaten.

De jaarrekening is separaat opgesteld en opvraagbaar.

Door de inzet van alle mentoren en vele anderen binnen de Regionale Stichtingen Mentorschap en daar buiten, is veel werk verzet en kon het aantal mensen, aan wie wij samen mentorschap bieden, net als in 2014, weer flink groeien.

Voor al die inzet willen wij hen allen hartelijk danken.

Henk Brandt, voorzitter

Nico Heinsbroek, directeur

Inhoud

1. Inleiding

2. Activiteiten en resultaten in 2015

- 2.1. Kennisdeling en bevorderen en borgen van kwaliteit
- 2.2. Landelijke voorlichting en PR
- 2.3. Ondersteuning besturing en bedrijfsvoering van de Regionale Stichtingen
Mentorschap en zorg voor landelijke dekking
- 2.4. Landelijke vertegenwoordiging en belangenbehartiging

3. Organisatie in 2015

Bijlagen

- 1. Statutair doel en middelen
- 2. Samenstelling bestuur en bureau, ondersteuningsgroep, Commissie van Toezicht op Kwaliteit en Landelijke klachtencommissie
- 3. Regionale Stichtingen Mentorschap en coördinatoren
- 4. Lijst van gebruikte afkortingen

1. Inleiding

Mentorschap is een voorziening ten behoeve van de meerderjarige die, als gevolg van zijn of haar geestelijke of lichamelijke toestand, tijdelijk of duurzaam niet in staat is of wordt bemoeilijkt zijn belangen van niet vermogensrechtelijke aard zelf behoorlijk waar te nemen. Deze meerderjarige krijgt door de kantonrechter een mentor toegewezen, die als taak heeft om de cliënt met raad bij te staan en die de bevoegdheid heeft deze in het overleg over verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding te vertegenwoordigen.

In de meeste gevallen zal de familie of een bekende van de cliënt dit mentorschap op zich nemen. Soms is er echter geen familie of bekende aanwezig, om de betreffende taken te kunnen/willen vervullen. Dan kan men terecht bij een Regionale Stichting Mentorschap. Die werft, selecteert, schoolt en begeleidt vrijwilligers die bereid zijn om dan als mentor te worden benoemd en het mentorschap uit te oefenen.

Er zijn 12 van deze stichtingen, samen dekken ze heel Nederland.

Naast het bemiddelen en begeleiden van vrijwillige mentoren, kan men er veelal ook terecht voor informatie en steun rondom familiementorschap en –vertegenwoordiging van wilsonbekwame cliënten in de zorg.

Mentorschap Nederland (MN) is de landelijke vereniging van deze regionale stichtingen. Mentorschap Nederland wil opkomen voor de belangen van volwassenen met beperkte wilsbekwaamheid en bijdragen aan hun wettelijke vertegenwoordiging ten overstaan van aanbieders van zorg en welzijn.

De missie van MN luidt:

“Elke burger in Nederland wordt, wanneer zij/hij de regie over haar/zijn leven verliest, zodanig gesteund en vertegenwoordigd, dat optimaal wordt opgekomen voor zijn/haar welbevinden en mogelijkheden om aan de samenleving deel te (blijven) nemen en te (blijven) leven in de stijl waarin zij/hij dit gewend is en wenst”.

Samen met de Regionale Stichtingen geeft MN hieraan inhoud.

De landelijke functies van MN zijn:

- Kennisdeling en bevorderen en borgen van kwaliteit
- Voorlichting en PR
- Ondersteuning besturing en bedrijfsvoering Regionale Stichtingen Mentorschap en zorg voor landelijke dekking.
- Landelijke vertegenwoordiging en belangenbehartiging

In het volgende hoofdstuk wordt beschreven welke activiteiten in het kader van deze functies werden verricht en met welk resultaat.

In hoofdstuk 3 staat hoe de bestuurlijke- en bureauorganisatie in 2015 eruit zag.

2. Activiteiten en resultaten in 2015

2.1. Kennisdeling en bevorderen en borgen van kwaliteit

Meerdere activiteiten zijn ontplooid om kennis en deskundigheid te delen, te ontwikkelen en kwaliteit te borgen. Daarbij werken we met een kwaliteitssysteem waar ook externe auditing deel van uitmaakt.

Op 1 januari 2014 trad de Wet Wijziging Curatele, Beschermingsbewind en Mentorschap in werking en op 1 april 2014 het besluit met kwaliteitseisen en toezicht op kwaliteit. Onverlet dat het mentorschap wordt uitgeoefend op basis van vrijwillige inzet, moeten de stichtingen per 1 april 2016 aan alle wettelijke eisen van professioneel mentorschap voldoen. De externe auditing is hierdoor ook een wettelijke vereiste geworden. Naast activiteiten om kennis te delen was de inzet in 2015 erop gericht de stichtingen waar gewenst en mogelijk te steunen om (tijdig) aan de eisen te (blijven) voldoen.

Coördinatorenoverleg

Eens per kwartaal is er een coördinatorenoverleg, waarbij op allerlei punten kennis en ervaring wordt uitgewisseld. Daarbij wordt tweemaal per jaar een thema nader uitgediept ter scholing voor coördinatoren.

In juni 2015 was er een themamiddag over toepassing van privacyregels in de zorg. In november was het thema "Mentorschap voor jong volwassenen ("18+") uit de jeugdzorg: Toerusting voor omgaan met dilemma's".

Bevindingen auditronde en voorbereidingen audits begin 2016

Het besluit kwaliteitseisen houdt in dat voor het toezicht een accountant of daartoe benoemd deskundige, jaarlijks verslag moet doen aan de rechtbank over of en hoe aan de eisen wordt voldaan. MN kende al een onafhankelijke Commissie van Toezicht op Kwaliteit (CTK), die met een audit door het Keurmerkinstituut, de kwaliteitsnormen van MN bij elke RSM toetste. Eind juni 2014 werden door de rechtbank Den Haag de commissie leden benoemd tot deskundige, om op de wettelijke normen toe te zien. Eerste kwartaal 2015 vonden onder auspiciën van de Commissie van Toezicht op Kwaliteit audits plaats bij alle regionale stichtingen mentorschap, met name gericht op aspecten van bedrijfsvoering, waar jaarlijks verslag van gedaan moet worden aan de rechtbanken.

De bevindingen werden geëvalueerd en leverden aandachtspunten op om te bevorderen dat per april 2016 op alle punten kan worden voldaan.

In 2015 vond herbenoeming plaats van de leden van de CTK als deskundigen.

In overleg met de commissie en het Keurmerkinstituut werd het toetsingskader voor auditing begin 2016 bepaald.

Er is gewerkt aan updating van landelijk modellen en eind 2015 kwam een en ander gereed. Ook de reader werd op een aantal punten verbeterd.

Klachtencommissie

In het kader van kwaliteitsborging is er een landelijke uniforme klachtenprocedure en landelijke klachtencommissie. De Regionale Stichtingen Mentorschap hebben elk een klachtencontactpersoon aangesteld, die onafhankelijk van de stichtingen bij klachten kan bemiddelen. Indien gewenst kunnen klachten worden behandeld door de landelijke klachtencommissie.

Er werden in 2015 in totaal zes klachten geregistreerd, die (deels) door bemiddeling konden worden opgelost.

Er werden drie klachten aan de landelijke commissie voorgelegd. ¹

Afronding project "Met mentorschap in veilige handen" ²

In 2013 werd in het kader van het actieprogramma "Ouderen in Veilige handen" van het ministerie van VWS gestart met het project 'Met mentorschap in veilige handen'. Dit is een project voor versterking van de systematische signalering en aanpak van mishandeling van kwetsbare ouderen, wat van belang is in het kader van de beschermingsfunctie van het mentorschap.

Het project was allereerst gericht op het vergroten van de deskundigheid van mentoren ten aanzien van de aanpak van ouderenmishandeling. Voorts was het gericht op het bevorderen van de bekendheid van mentorschap en de rol die mentorschap hierbij kan vervullen binnen de keten, waarbij gemeenten de regierol hebben.

In 2014 werd bereikt dat 90% van de mentoren met een oudere cliënt geschoold was op dit onderwerp. Daarbij werd een stappenplan opgenomen in de basisreader voor (aspirant)mentoren, als instrument om bij signalering mishandeling aan te pakken.

In 2015 is het project afgerond. Er werd nog gewerkt aan het vergroten van de bekendheid van mentorschap bij gemeenten en contacten met de organisaties Veilig Thuis, die door gemeenten zijn belast met de uitvoering van de aanpak van onder andere ouderenmishandeling.

Op 15 juni was de slotmanifestatie van het actieprogramma, waar het eindverslag van het project werd gepresenteerd. De bijeenkomst maakte duidelijk dat de gewenste bekendheid en erkenning van het mentorschap zoals was beoogd, was toegenomen. Tijdens deze bijeenkomst werd ook het startsein gegeven voor de Alliantie Financieel Veilig ouder worden van het ministerie van VWS en diverse organisaties die een rol kunnen spelen bij aanpak van financiële uitbuiting. Financiële uitbuiting gaat vaak samen met gebrekkige zorg. Mentorschap kan bij de aanpak hiervan een rol spelen. Daarom is Mentorschap Nederland ook deelnemer geworden in deze Alliantie.

¹ Zie voor de samenstelling van de landelijke klachtencommissie bijlage 2. Het jaarverslag van de klachtencommissie is bij het bureau opvraagbaar.

² Het projectverslag is opvraagbaar.

Project “beter mentorschap met regio-ondersteuners”

Dit project startte in 2014 met als doel de invoering van het werken met regio-ondersteuners. Dit om goede begeleiding te bieden aan mentoren bij de uitoefening van hun werk, nadat de koppeling met een cliënt is gemaakt. Deze begeleiding werd voorheen door de (betaalde) coördinatoren geboden, maar dit dreigde door groei van de caseload steeds meer onder druk te gaan staan (terwijl groei voor een kosteneffectieve exploitatie wel nodig is).

Eerdere pilots in Midden Nederland en Zeeland wezen uit dat het werken met regio-ondersteuners een goede werkwijze kan zijn en aansluitend daarop werd een projectplan gemaakt om verdere implementatie te steunen. Er werden fondsen geworven en aldus gingen eind 2014 zeven stichtingen van start.

In 2015 vond, veelal gekoppeld aan de coördinatorenbijeenkomsten, vier maal overleg plaats met de projectleiders, met als doel uitwisseling van ervaringen om de invoering te laten slagen. Eind 2015 is dit afgerond. Het doel was dat de begeleiding van mentoren bij alle zeven deelnemende stichtingen voor het merendeel door regio-ondersteuners wordt geboden. Dit is bij alle zeven gerealiseerd. Bij deze stichtingen waren eind 2015 bij elkaar 49 regio-ondersteuners actief. De ervaring is daarbij dat nabijheid en beschikbaarheid voor vragen bijdraagt aan kwaliteit en door mentoren wordt gewaardeerd.

Het project heeft een impulsfunctie hierbij gehad en door uitwisseling met andere stichtingen hebben die ook goede ervaringen kunnen benutten.³

Dag van de mentor

Op 10 oktober werd in Antropia in Driebergen de jaarlijkse Dag van de Mentor georganiseerd, dit keer in het kader van het project ‘landelijk voorlichting en ondersteuning’. De titel van de dag was “Zien en gezien worden”. Er waren meer dan 250 aanwezigen en het was een zeer geslaagde, leerzame en leuke dag.

Ter opening was er in de vorm van een video –boodschap een toespraak van Staatssecretaris van Rijn, waarin hij het belang van mentorschap en waardering voor ons werk uitsprak en ook dat hij het landelijk wil ondersteunen.⁴

Het thema kreeg vervolgens inhoud door een presentatie van Gerke De Boer, waarin humoristisch en voor mentoren herkenbaar werd ingegaan op het belang om oog te hebben voor wat van belang is voor het dagelijks welbevinden van je cliënt.

In de middag waren er diverse workshops, waarvan de meeste ook zeer goed werden gewaardeerd.

Angela Jütte, vrijwilliger bij het LFB, maakte voor deze dag een filmpje, waarin diverse mensen vertellen wat mentorschap is.⁵ Hieruit blijkt dat het begrip gevarieerd en breed

³ Deze stichtingen zijn: Mentorschap Noord, Overijssel Gelderland (waarin Veluwe en IJssel Vecht, die beide belangstelling toonden, samen gingen), Noordwest-Holland, Haag en Rijn, Rotterdam e.o., Midden- en Noordoost Brabant en Limburg.

De fondsen die dit steunden zijn: St. R.C. Maagdenhuis (i.s.m. St. Brentano), Skanfonds, Fonds Sluyterman van Loo en Stichting Janivo.

Er is een apart verslag van dit project.

⁴ De videoboodschap is te zien op ons [You Tube kanaal](#)

⁵ Dit filmpje is te zien op ons [You Tube kanaal](#)

opgepakt wordt. Een bevestiging van het belang het mentorschap goed onder de aandacht van het brede publiek te brengen en de taak en verantwoordelijkheden daarbij goed aan te geven.

2.2. Landelijke voorlichting en PR

Veel mensen en ook zorginstellingen weten niet wat mentorschap ter wettelijke vertegenwoordiging is en wanneer een mentor nodig is.

In 2013 werd met subsidie van het ministerie van VWS gestart met het project "landelijk project voorlichting en steun mentorschap en vertegenwoordiging".

Er werd een strategisch communicatieplan ontwikkeld en met de toedeling van middelen aan de regionale stichtingen werd geregeld dat de regionale activiteiten konden starten. Uit onderzoek eind 2012 bleek dat van de zorgaanbieders in de sectoren ouderenzorg en zorg- en dienstverlening voor mensen met verstandelijke beperkingen niet meer dan 50% hier kennis over heeft en de RSM in de eigen regio kent.

Met het project wordt beoogd dat de bekendheid in 2016 tot (minimaal) 80% zal zijn gestegen ten opzichte van de start van het project in 2013.

In 2015 is er, net als in 2014, met medewerking van Van Luyken Communicatie Adviseurs verder gewerkt om het mentorschap en de stichtingen mentorschap bekendheid te geven en te bepleiten dat systematisch waar nodig mentorschap wordt aangevraagd.⁶

Website (www.mentorschap.nl)

In 2015 werd de website 52.880 keer bezocht door ruim 40.135 unieke bezoekers. Gemiddeld bekeken de bezoekers 3 pagina's per sessie en duurde hun sessie 2,5 minuten.

Tijdens de radiocampagne in februari is de website in totaal 5.820 keer bezocht door 4.565 unieke bezoekers. Gemiddeld bekeken de bezoekers 3,82 pagina's per sessie en hun sessie duurde gemiddeld iets langer dan drie minuten. Tijdens de radiocampagne in augustus werd de site 6.236 bezocht door 5.179 unieke bezoekers. Gemiddeld bekeken de bezoekers 3,13 pagina's per sessie en hun sessie duurde gemiddeld iets langer dan 2,5 minuten.

Het gemiddelde aantal bezoekers per maand is sterk gestegen. Gemiddeld bezochten 3.300 bezoeker de website per maand. In 2014 bezochten gemiddeld 2.300 à 2.400 bezoekers de website per maand. In 2013 waren dat er gemiddeld 2.000 per maand.

Nieuwsbrief

De nieuwsbrief wordt eens per kwartaal verzonden via Mailchimp (e-mail nieuwsbrief met links naar mentorschap.nl) De verzendlijst is in 2015 gegroeid van 34 lezers (eind 2014) tot ruim 1100 lezers (eind 2015). Gemiddeld schrijven 2 à 3 mensen zich dagelijks in voor de nieuwsbrief.

⁶ Meer informatie over het project landelijke voorlichting en PR staat omschreven in de tussenrapportage van het project. Deze tussenrapportage kan opgevraagd worden bij Mentorschap Nederland.

Website www.GoedVertegenwoordigd.nl

2015 was het tweede jaar dat door middel van de website en helpdesk www.goedvertegenwoordigd.nl voorlichting gegeven wordt aan familieleden van (soms)wilsonbekwame mensen. Dit gebeurt in samenwerking met de Brancheorganisatie Professionele Bewindvoerders en Inkomensbeheerders (BPBI). De website werd opgezet als project dat startte in 2013. De lancering was in februari 2014. De site kreeg een plaats op de officiële websites van de rijksoverheid en de rechtspraak en meerdere rechtbanken bieden ook de folder aan.

De opstartfase werd met een onderzoek door mevrouw Mr. L.M. Bruin onder begeleiding van Kees Blankman geëvalueerd. Het eindrapport hiervan verscheen op 26 juli 2015. Het rapport bevestigt dat de website voorziet in een behoefte en geeft een aantal aanbevelingen ter verbetering, onder meer om de vindbaarheid te vergroten. ⁷

Trok de site het eerste jaar na lancering maandelijks 2.000 bezoekers; in 2015 liep dit op tot 5.000 bezoekers per maand.

De site geeft bezoekers de mogelijkheid specifieke vragen en problemen voor te leggen aan info@goedvertegenwoordigd.nl. Hier wordt dagelijks gebruik van gemaakt. De redactieleden van de site stellen zich hiervoor beschikbaar op basis van vrijwillige inzet. Zij waren in staat ieder met hun eigen deskundigheid de vele vragen wekelijks te beantwoorden. De ondersteuning van de redactie en het coördineren van de binnenkomende vragen wordt door Mentorschap Nederland gedaan.

Radiocampagnes

Februari 2015: *Behoeftte aan vrijwillig mentoren blijft groot*

Mentorschap Nederland startte een wervingscampagne. Deze campagne liep van 23 februari tot en met 9 maart, op NPO Radio 1 en Radio 2. De spotjes waren niet alleen gericht op potentiële mentoren, maar ook op zorgprofessionals. Instellingen en gemeentelijke diensten waren namelijk nog onvoldoende bekend met mentorschap als wettelijke vertegenwoordiging van mensen die niet (meer) goed voor zichzelf kunnen opkomen.

De campagne leverde zowel regionaal als landelijk publiciteit op, met name digitaal. Op NPO Radio 1 heeft programma "De Ochtend" een live rapportage uitgezonden van een mentor die zijn cliënt bezoekt. Omroep Brabant heeft een uitgebreid item op televisie besteed aan het mentorschap.

Augustus 2015: *Mentorschap helpt!*

Onder de vlag "Mentorschap helpt!" startte op 24 augustus de nieuwe radiocampagne en liep door tot 6 september 2015. De spotjes voor mentorschap waren te horen op NPO Radio 2 en Radio 4. Ook een groot aantal regionale zenders deed mee. De campagne beoogde zowel werving van mentoren en cliënten, als naamsbekendheid.

⁷ Het rapport is op verzoek beschikbaar bij Mentorschap Nederland

Tegelijk met de radiospot hebben we een persbericht verspreid onder de landelijke media. Dat heeft geleid tot een drieluik in het Reformatorisch Dagblad. Verder was er aandacht voor het mentorschap in de Leeuwarder Courant, het Dagblad van het Noorden en een aantal kleinere regionale bladen.

Tot slot heeft het persbericht geleid tot een item in het tv programma Hart van Nederland van SBS 6.

Deelname landelijke bijeenkomsten

In 2015 hebben we ons gezicht laten zien bij verschillende landelijke bijeenkomsten zoals het congres "Samen kiezen: vooral doen!", en op twee congressen van VerenSo. Tijdens de verschillende bijeenkomsten bemensten we een stand en hebben we informatiemateriaal uitgedeeld en mondelinge informatie over het mentorschap verstrekt.

Ondersteuning regionale voorlichting en PR

Het landelijke project voorlichting en PR voorziet er ook in dat de regionale stichtingen in hun eigen werkgebied voorlichtingsactiviteiten kunnen ondernemen en de nodige tijd kunnen besteden aan beantwoording van individuele vragen van medewerkers van zorginstellingen en ook van cliënten en familie. MN ondersteunt de RSM bij voorlichtingsactiviteiten door verschillende middelen en handvatten te bieden zoals folders, banners, pennen, notitieblokken, et cetera.

In 2015 ontving MN van alle regio's hun PR plannen. Deze plannen verschilden aanzienlijk. De één was uitgebreid met veel details en de andere kort. Om de regio's te ondersteunen bij het opzetten van een PR plan is eind 2015 een sjabloon PR plan ontwikkeld en uitgereikt, dat de regio's kunnen gebruiken om hun PR activiteiten op papier te zetten.

Landelijke dekking

Om te zorgen dat ons aanbod overal bekend en beschikbaar is, werd overleg gezocht met buurstichtingen van de zogenaamde "witte vlekken", te weten Groningen, Drenthe en delen van Overijssel en Gelderland.

Dit leidde ertoe dat Friesland na een periode van voorbereiding zich omvormde tot stichting Mentorschap Noord voor de drie noordelijke provincies. Mentorschap IJssel-Vecht en Veluwe vormden zich, samen met Mentorschap Oost Nederland, om tot Mentorschap Overijssel Gelderland, ten behoeve van deze beide provincies. Daarbij werd na het nodige overleg de regio Betuwe Nijmegen, waar Mentorschap Midden Nederland zich met steun van MN inzette, overgedragen aan Mentorschap Overijssel Gelderland.

Groei van bekendheid

Medio 2015 is een aantal bekendheidsmetingen gedaan via een internet enquête, met medewerking van bureau Mediad, onder de leden van Actiz, VGN, GGZ-Nederland, MEE-Nederland en Mezzo.

De vragen werden gesteld aan kwaliteitsmedewerkers, directeurs of leden RvB. Bij MEE werden Sociaal Juridisch Dienstverleners (SJD) en consultants bevraagd. Mede uit de bevindingen van eerder onderzoek blijkt dat de bekendheid met het werk van de stichtingen enorm is toegenomen. Eind 2013 was de bekendheid bij VVT en VG resp. nog 43% en 52%; nu 73% en 86%.

De doelstelling die in 2013 werd geformuleerd –eind 2016 is er bij 80% van de organisaties in de zorg bekendheid met het begrip mentorschap- is daarmee inmiddels bijna gehaald.

Groei van het aantal mentoren en cliënten in 2015

In 2013 werd voor de periode t/m 2016 een groeiverwachting uitgesproken van het aantal beschikkingen van 15% per jaar. De groei in 2014 was ruim 30%.

Voor 2015 is, dankzij de grote inzet van voorlichting en PR en verdere organisatieontwikkeling, wederom bijna 30% groei gerealiseerd.

Het aantal mentoren groeide in 2015 met 17% .

De concrete aantallen ontwikkelden zich als volgt: ⁸

	Eind 2014	Eind 2015
Aantal ingeschreven mentoren	1499	1757
Aantal cliënten met mentor benoemd (met beschikking)	1359	1749
Aantal koppelingen rond, maar aanvraag nog bij rechtbank	106	119
Aantal cliënten wachtend	277	285

Rekening houdend met een verloop van $\pm 10\%$ betekent dit dat er in 2015 ongeveer 400 nieuwe mentoren werden ingeschreven.

Het aantal nieuw ingeschreven cliënten was ongeveer 550.

De verdeling van cliënten, voor wie een mentor is benoemd, naar doelgroep, is als volgt:

	Eind 2014	Eind 2015
Psychogeriatric	38%	30%
Verstandelijke beperking	40%	45%
Psychische/psychiatrische problematiek	18%	15%
Overig (bijv. NAH) en/of niet gespecificeerd	3%	10%
totaal	100%	100%

Deze gegevens laten zien dat binnen de totale groep van cliënten met name een groei is geweest van het aantal mensen met een verstandelijke beperking.

NB: de gegevens komen veelal uit het registratieprogramma "Het Dossier". Dit programma werd in 2015 ingevoerd. Nog niet altijd was de doelgroep gespecificeerd. Dit verklaart de groei van de groep "overige".

⁸ Meegeteld zijn de mentoren en cliënten van Mentorschap Oost Nederland (MON), welke stichting in 2015 samenging met Overijssel Gelderland. Voor een goed zicht op de groei zijn in de tabel bij het aantal beschikkingen eind 2014 ook de cliënten MON meegeteld (anders 1289)

2.3. Ondersteuning besturing en bedrijfsvoering van de Regionale Stichtingen Mentorschap

Het werk van de RSM werd gestart met startsubsidies van het ministerie van VWS met als doel dat het na de nodige opstartperikelen bekostigd kon worden uit de jaarlijkse bijdrage van cliënten, die bij de benoeming wordt bepaald.

Nog niet alle Regionale Stichtingen hebben een caseload die voldoende is uitgegroeid om de exploitatie rond te krijgen.

In 2015 is, aansluitend op de activiteiten in 2014, de nodige verdere aandacht besteed aan de borging van continuïteit.⁹

Monitoring ontwikkeling caseload en kosteneffectiviteit

In februari en september werd overleg georganiseerd voor de voorzitters, ter uitwisseling van de plannen van aanpak om te komen tot groei en kosteneffectiviteit, zoals eind 2014 werd afgesproken.

In april en september vond penningmeesteroverleg plaats, waarin bespreking plaatsvond van het werken met een uniform rekeningenschema en het gaan werken met een eenvoudig "financieel dashboard" om de kosteneffectiviteit te monitoren.

Ook werden handreikingen besproken voor het uitschrijven van de administratieve organisatie en interne controles (AOIC).

Contact met Stichting Mentorschap Dossier

Sinds eind 2014 kunnen de stichtingen mentorschap gebruik maken van het online registratieprogramma "Het Dossier". Dit programma werd ontwikkeld vanuit de Stichting Mentorschap Rotterdam. Op initiatief van verschillende stichtingen werd eind 2014 de stichting Mentorschap Dossier opgericht, om als licentienemer te dienen voor gebruik door de andere stichtingen. Vanuit de kring van penningmeesters werden personen aangezocht voor dit bestuur. In het penningmeesteroverleg werd met hen gesproken over wensen om het programma verder te ontwikkelen met het oog op goede managementinformatie en mogelijke aansluiting met de financiële administratie van de stichtingen.¹⁰

⁹ Zie ook tussenrapportage project voorlichting en ondersteuning, onderdeel borging continuïteit (zie voetnoot 5)

¹⁰ De stichting Mentorschap Dossier is bestuurlijk onafhankelijk van Mentorschap Nederland

2.4. Landelijke vertegenwoordiging en belangenbehartiging

De Landelijke vertegenwoordiging en belangenbehartiging is gericht op het verbeteren van (voorwaarden voor) goede vertegenwoordiging van mensen die wilsonbekwaam zijn of worden. Daarbij gaat het om het scheppen van landelijke voorwaarden voor exploitatiemogelijkheden van de regionale stichtingen.

Expertgroep LOVCK, programma KEI

Met leden van de expertgroep werd meerdere keren gesproken, o.a. over gezamenlijke ontwikkeling van een format voor het mentorplan en rapportage van de mentor aan de rechtbank.

Er is ook gesproken over de soms zeer lange doorlooptijden van de behandeling van benoemingsverzoeken. Er is geen concrete verbetering op landelijke schaal bereikt maar er is wel gesignaleerd dat er bij verschillende rechtbanken wel aanpak van achterstand heeft plaatsgevonden.

Voorts werd MN meerdere keren uitgenodigd om bijgepraat te worden over de ontwikkeling van digitale dossiervorming binnen de rechtspraak, in het kader van het programma KEI (Kwaliteit en Innovatie Rechtspraak). Dit met de bedoeling om de efficiëntie van informatievoorziening en uitwisseling van informatie tussen RSM en rechtbanken te bevorderen.

Ministerie van VWS

Met dit ministerie werd meerdere keren gesproken, met een delegatie van regiobesturen, over de nodige financiële steun voor behoud van het landelijke bureau. Dit leidde tot afspraken over structurele financiële steun: Het landelijk bureau kreeg een plaats in het meerjarenkader bij de rijksbegroting van VWS die op Prinsjesdag werd gepresenteerd.

Aan de basis van dit succes lag een petitie met honderden handtekeningen, aangeboden in april, door mentoren, aan de vaste Kamercommissies voor V en J en VWS, waarin werd gepleit om de landelijke steunfuncties van het bureau te behouden. Daarbij kwam dat een groot aantal landelijke koepelorganisaties dit eveneens bepleitten.

In oktober werd reactie gevraagd en gegeven op voornemens tot wijzigingen in de wetsvoorstellen Verplichte GGZ en Zorg en Dwang. In onze reactie pleitten we voor een duidelijke positie van mentoren en we vroegen aandacht voor adequaat betrekken van mentoren.

Actiz

In juni werd bijgedragen aan de conferentie die Actiz organiseerde ter presentatie en implementatie van de handreiking "Eigen regie en vertegenwoordiging", die Actiz ontwikkelde, mede aansluitend op eerder bekendheidsonderzoek vanuit MN.

Stichting tot steun aan mentorschap

Met deze Stichting, die in 2013 werd opgericht, werd contact onderhouden. Er werd een toezegging verkregen voor een bijdrage aan een kort promotiefilmpje in het kader van het tv-programma "Ondernemend Nederland" dat in april werd uitgezonden op RTL 8.

3. Organisatie in 2015

3.1. Bestuur, ondersteuningsgroep en ALV

Bestuur

De bestuursleden zijn bij meerderheid afkomstig uit de kring van besturen van de Regionale Stichtingen Mentorschap. Enkele bestuursleden zijn benoemd op grond van hun specifieke expertise en bekendheid en betrokkenheid bij organisaties van cliënten in de zorg, voor wie mentorschap van belang is.

Het bestuur kent commissies van bestuursleden voor kwaliteit, voorlichting en PR en financiering. Door deze commissies wordt beleid voorbereid en sturing gegeven aan (project)activiteiten op het betreffende gebied.

Er is ook een externe ondersteuningsgroep van deskundigen.

De samenstelling van het bestuur en de ondersteuningsgroep vindt u in bijlage 2.

Daarin is tevens de samenstelling opgenomen van de Commissie van Toezicht op Kwaliteit en de Landelijke Klachtencommissie.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur kwam acht keer in vergadering bijeen.

Tijdens deze vergaderingen werd sturing gegeven aan de activiteiten zoals in het voorgaande hoofdstuk beschreven. Ook werden daar de Algemene Ledenvergaderingen voorbereid.

In juni vergaderde het bestuur met de ondersteuningsgroep, de Commissie van Toezicht op Kwaliteit en de Landelijke Klachtencommissie.

Punten die veel aandacht kregen in het bestuur waren (o.a.) het project landelijk voorlichting, de borging van continuïteit van de regionale stichtingen en de continuïteit van het landelijke bureau (zie 2.4.)

ALV

Het hoogste beleidsbepalend orgaan van de Landelijke Vereniging is de Algemene Leden Vergadering (ALV). Er vonden twee algemene ledenvergaderingen plaats, waarin de hoofdlijnen van activiteiten die in dit verslag staan beschreven werden besproken en bepaald.

3.2. Het bureau

Het bureau werkte mee aan de beleidsvoorbereiding en zorgde voor de uitvoering van activiteiten zoals door het bestuur bepaald. Daarbij werden de nodige contacten onderhouden met de regiocoördinatoren en -besturen en ook contacten met derden. De samenstelling van het bureauteam staat in bijlage 2.

Aan het voorlichtingsproject is meegewerkt met advies en steun door Melanie Kant van bureau Van Luyken.

Aan de analyse van gegevens, verzameld ter monitoring van de meerjarengroei werd op basis van vrijwillige inzet meegewerkt door Jeroen van Rooden en Wim van der Vlugt (voorheen Mobiele Brigade).

Aan de oriëntatie op de toekomstverkenning werd meegewerkt door Wim van Minnen (eveneens vrijwillige inzet).

Jaap Kemkes werkte mee aan de strategieontwikkeling en advisering aan de RSM-en ten behoeve van erkenning als partner bij aanpak ouderen mishandeling.

Helma Martens werkte mee aan het updaten van de modelprocedures.

De financiële administratie werd, evenals voorgaande jaren, verzorgd door dhr. S.K. Chen, bureau Kennis Centrum Gezondheidszorg te Zevenhuizen.

Bijlage 1: Statutair doel en middelen

De vereniging heeft ten doel:

- a. het ondersteunen van zelfstandige regionale rechtspersonen welke als doelstelling hebben de desbetreffende regio te voorzien van een pool van vrijwilligers die bereid zijn mentorschapstaken uit te oefenen, op grond van gerechtelijke benoeming van de desbetreffende rechtspersoon of aangesloten vrijwilliger;
- b. het bevorderen van de kennisdeling verband houdende met het onder a. genoemde en het bevorderen en bewaken van de kwaliteit van de uitvoering van het mentorschap;
- c. het bijdragen aan de toename van het aantal mentoren in Nederland, de ontwikkeling van competenties van mentoren en coördinatoren en het stimuleren van lokale initiatieven;

en voorts al hetgeen met één of ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

De vereniging tracht haar doel te bereiken door:

- a. het faciliteren van haar leden bij hun taakuitoefening betreffende het voorzien in goed mentorschap, en bevorderen van voorwaarden hiervoor;
- b. public relations en voorlichting geven met betrekking tot het mentorschap;
- c. het ontwikkelen, presenteren en implementeren van effectieve en efficiënte instrumenten en methoden;
- d. het fungeren als spreekbuis van de leden en als landelijk aanspreekpunt voor bijvoorbeeld het Landelijke Overleg van Kantonsectorvoorzitters (LOK), de Rijksoverheid en derden; en voorts door
- e. het aanwenden van alle andere wettige middelen welke voor het bereiken van het gestelde doel nuttig of nodig worden geacht.

De vereniging beoogt niet het maken van winst.

Bijlage 2: Samenstelling bestuur en bureau, ondersteuningsgroep, Commissie van Toezicht op Kwaliteit en Landelijke Klachtencommissie

Nb: namen en functies dienen nog op correctheid gecontroleerd te worden

Bestuur

Naam	Achtergrond van waaruit toegetreden *)
Dhr. mr. J.P.H. Brandt (voorzitter)	Stichting Mentorschap Midden Nederland
Dhr. A. Klijnsma, penningmeester	Stichting Mentorschap Westelijk Brabant
Dhr. F.J.M. Copier (tot 22 april 2015) **)	Stichting Midden- en Noordoost Brabant
Dhr. R.J. Monen	Stichting Mentorschap Noordwest Holland
Mw. H.W.A. Vermolen	LP GGZ
Dhr. G.F. van Pijkeren	Toezichthouder in zorg en beleids- en advieservaring
Mw. M.J.G.I. van Hellenberg Hubar	Pr- en organisatieadviseur, ervaring als trainster vrijwillige mentoren, mediator, had tot benoeming zitting in de landelijke klachtencommissie
Mw. drs. A.A.M. Hogeling (vanaf 22 april 2015)	Stichting Mentorschap Haag Rijn

*) Bestuursleden nemen deel aan het bestuur op persoonlijke titel.

***) Frans is na aftreden als adviseur betrokken bij de bestuurscommissie kwaliteit

Bureau

Naam	Functie en functieomvang
Dhr. ir. N.Q.M. Heinsbroek	Directeur (28/32 uur/week)
Mevr. D. Dijkstra	medewerker bureau en communicatie (24/28 uur/week)
Mevr. E.A. Roeleveld	Projectmedewerker (16 uur/week; tot eind april 2015)

Ondersteuningsgroep en adviseurs

Naam	Functieachtergrond
Dhr. J. Martens	Mentor, voormalig beleidsadviseur Platform VG
Mevr. dr. D.P. Touwen	Wetenschappelijk stafmedewerker ethiek Leids Universitair Medisch Centrum
Dhr. mr. K. Blankman	Wetenschappelijk onderzoeker en universitair docent Familie- en Gezondheidsrecht, VU Amsterdam en tevens plv. rechter
Dhr. H. Post	Senior beleidsmedewerker/manager Alzheimer Nederland
Dhr. drs. C.J.G. Theeuwes	Voormalig adviseur RvB Zorggroep Thebe, oud voorzitter MNN
Dhr. J. van Rooden (adviseur bedrijfsvoering)	Diverse bestuursfuncties en (riskmanagement)functies Triodosbank en ABN AMRO
Dhr. W. van der Vlugt (adviseur bedrijfsvoering)	Diverse bestuurs- en managementfuncties gemeente Leiden en Gemeenschappelijke Vuilverwerking Leiden e.o.
Dhr. W.J. van Minnen (ondersteuner strategievorming)	Diverse bestuurs- en RvT-functies

Commissie van Toezicht op Kwaliteit

Naam	Achtergrond van waaruit toegetreden
Dhr. mr. I. Jansen, voorzitter	o.a. werkzaam geweest bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie, gezondheidsrecht en familierecht
Mevr. mr. M. Schrik-van Bodegom	o.a. (universitair) docente bestuurs- en gezondheidsrecht) en voorlichtster voor de stichting Alzheimer Nederland
Dhr. Mr. P.W.H.M. Francissen	o.a. werkzaam geweest bij Ministerie van VWS op terrein van patiëntenrechten
Mevr. drs. M.I. Veltman, secretaris	o.a. vennoot en adviseur Meulmeester & Veltman, adviesbureau in zorg en welzijn, o.a. WMO, AWBZ en kwaliteitszorg

De leden zijn benoemd door de rechtbank 's Gravenhage als deskundige artikel 11 besluit kwaliteitseisen CBM, om verslag te doen aan de rechtbank over de kwaliteit van het werk van de stichtingen.

De commissie wordt desgevraagd door MN gefaciliteerd.

Landelijke klachtencommissie

Naam	Achtergrond/kennis/ervaring
Mevr. mr. M.E.L. Fikkers, voorzitter (tot juni 2015,	o.a. werkzaam als vice president Gerechtshof Leeuwarden, voordien o.a. als kantonrechter en voorzitter LOK-cie. Bewind en Familie
Dhr. Mr W.J. Verjans, voorzitter (vanaf juni 2015)	o.a. voorheen kantonrechter Rechtbank Zeeland West Brabant
Dhr. mr. J.M.C. de Kok, vice voorzitter (tot juni 2015)	o.a. ervaring als advocaat, als lid van een regionale klachtencommissie en als bestuurslid van de stichting mentorschap Noordoost Brabant
Mevr. C. Van Nierop, secretaris	o.a. ervaring als coördinator Stichting Mentorschap Rotterdam e.o.
Dhr. A. van der Cingel	o.a. ervaring als bestuurslid Stichting Mentorschap Noord West Holland
Dhr. J.C. Visser	o.a. ervaring als rijksambtenaar met beleid in de gezondheidszorg en ervaring als mentor

De commissie functioneert onafhankelijk en wordt desgevraagd door MN gefaciliteerd.

Bijlage 3: regionale Stichtingen Mentorschap en contactpersonen ¹¹

Mentorschap Noord

(in 2015 ontstaan vanuit mentorschap Friesland)

Friesland	Jannie	Krol
Groningen en Drenthe	Lies	Reitsema (tot 1-2-16) (kwartiermaker/coördinator)
	Petra	Steenbergen (vanaf 1-2-16)

Mentorschap Overijssel Gelderland

(in 2015 ontstaan vanuit mentorschap IJssel-Vecht en mentorschap Veluwe en samenvoeging met Mentorschap Oost Nederland)

Veluwe	Hilde	Blankman
Achterhoek	Henk	Rietman
Overijssel	Bob	Pieters (per 1-2-15)
Noord Veluwe-Kop van Overijssel	Sieger	de Vries (per 1-4-15)
Nijmegen, Arnhem, Betuwe	Hanneke	Hochstenbach
Twente, Achterhoek	Erica	Simonse
PR	Ad	Groen (vanaf 1-11-15)

Mentorschap Midden Nederland

Directeur	Anne	Slingerland
Regio Utrecht	Roza	van Goethem
Regio Zuid-Holland Zuid	Edwin	Herks
	Teuni	Bax (tot 1-5-15)
Regio Nijmegen/Betuwe (tot 1-10-15)	Ad	Groen (tot 1-11-15)
Regio Flevoland en 't Gooi	Roza	Van Goethem (tot 1-10-15)
	Anne	Weijsenfeld (vanaf 1-10-15)

Mentorschap Noordwest-Holland

Regio Zuid Kennemerland	Ingeborg	van der Cingel
Regio Amstelland en De Meerlanden	(directeur)	
Regio Zaanstreek en Waterland		
Regio Noord Kennemerland	Patrick	Komen
Regio Noord-Holland Noord		
Regio West Friesland	Daniëlle	Deen
Regio Midden Kennemerland		

Mentorschap Amsterdam

Directeur	Jeanette	Krijnen
Coördinator	Heleen	Kruse (tot 1-1-16)
Coördinator	Ellen	Bremerman (vanaf 1-1-16)

¹¹ Situatie april 2016 (tussen haakjes indien in 2015 afwijkend) Zie verder www.mentorschap.nl

Mentorschap Haag en Rijn

Regio Haaglanden	Ellen	Vos
Regio Leiden	Herma	Kappert
Regio Delft/Westland/Oostland	Marian	Keek
Regio Gouda	Daniëlle	Steenis, van (per 1-4-15)
	Dick	Verstoep (tot 1-4-15)

Mentorschap Rotterdam e.o.

Regio Rotterdam (noorden v.d. Maas)	Ineke	Sulkers (tot 1-5-16)
Regio Nieuwe Waterweg Noord		
Regio Rotterdam (zuiden v.d. Maas)	Janneke	Niemantsverdriet
Regio Zuid-Hollandse Eilanden	Anita	Haveman (per 16-5-16)

Mentorschap Zeeland

Irma	Hekkelman (tot 1-7-16)
Lian	Colijn
Marij	Claerhout (per 15-1-16)

Mentorschap West Brabant

Regio Bergen op Zoom e.o.	Jacqueline	Herrema
Regio Breda e.o.	Leandra	Durville

Mentorschap Midden- en Noordoost Brabant

Hester	van den Berg (per 1-2-15)
Corry	van Hamond (tot 1-3-15)

Mentorschap Zuidoost Brabant

Ans	Verdonck
Anja	Lissone

Mentorschap Limburg

Lex	van Wijk, coördinator
Wim	van Eijk, consulent
Margaret	Lechner, administr. (per 1-3-15)
Johan	Dinjens, PR (1-4-15 tot 31-3-16)
Thijs	Scheepers, PR (per 1-4-16)

Bijlage 4: lijst van gebruikte afkortingen

ALV	De Algemene Leden Vergadering van de vereniging Mentorschap Netwerk Nederland, waar vertegenwoordigers van de besturen van de aangesloten stichtingen aan deelnemen
BPBI	Brancheorganisatie Professionele bewindvoerders en Inkomensbeheerders
KEI	Kwaliteit en Innovatie Rechtspraak
LOVCK	Landelijk Overleg Vakinhoud Civiel en Kanton
MN	Mentorschap Nederland, de naam waaronder de landelijke vereniging zich profileert
MNN	Mentorschap Netwerk Nederland, de officiële naam waaronder de vereniging bij de Kamer van Koophandel is geregistreerd
RSM	Regionale Stichting(en) Mentorschap
V en J	Ministerie van Veiligheid en Justitie
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning